

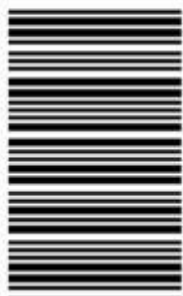
406

F

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

406F

عصر جمعه

۹۵/۰۲/۱۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۵

مجموعه الهیات و معارف اسلامی (۴) - کد ۱۱۱۴

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۴۰	۳۱	۵۰
۳	ادیان و مذاهب	۳۵	۵۱	۸۵
۴	تصوف و عرفان	۲۵	۸۶	۱۱۰
۵	تاریخ اسلام	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۶	فرهنگ و تمدن اسلامی	۳۰	۱۴۱	۱۷۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- With the pace of life in Indian metros getting faster by the day, many of the old Indian traditions have fallen into ----- and are no longer practiced.
1) indifference 2) equilibrium 3) abeyance 4) annoyance
- 2- We thought he was reliable till we realized that he had given us a ----- address.
1) dishonest 2) fake 3) skeptical 4) vulnerable
- 3- His expression was gloomy at every game; I don't think I saw him smile even when his team ----- a hundred points.
1) scored 2) connected 3) achieved 4) displayed
- 4- The approaching rain gave us a ----- excuse to escape the boring party.
1) harmless 2) monotonous 3) secret 4) plausible
- 5- The relationship between the earthworm and the garden is -----: the garden provides a home for the earthworm, while the earthworm provides manure for the garden and keeps it fertile.
1) impractical 2) symbiotic 3) latent 4) paradoxical
- 6- When it was discovered that he had been operating as a spy, he was badly ----- in the press as being a traitor.
1) incorporated 2) censured 3) concerned 4) constrained
- 7- Contemporary research into the origins of DeLong culture indicates that a hunter-gatherer society was established about 2,000 years earlier than was ----- thought.
1) similarly 2) sufficiently 3) previously 4) accurately
- 8- An attempt was made to ignore this brilliant and irregular book, but in -----; it was read all over Europe.
1) jeopardy 2) chaos 3) contempt 4) vain
- 9- He strictly warned him that if he did not take the medicine in time, the pain would not -----.
1) subside 2) degrade 3) avoid 4) collapse
- 10- To reduce -----, the company will no longer mail monthly paper statements to those with access to online statements.
1) fright 2) hesitation 3) conflict 4) waste

PART B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Becoming a mother is a major transition, points out clinical psychologist Ann Dunnewold, (11) ----- in Dallas, Tex., provides support for mothers. New mothers give up autonomy, sleep and relationships (12) ----- to the relentless needs of a baby. On top of that, they are also expected to be in a constant state of bliss and fulfillment (13) ----- their new role. "There's a lot of pressure to be the perfect mother, (14) ----- they're not coping," Leahy-Warren says.

Making matters worse, research that demonstrates the importance of early childhood experiences in determining future success and happiness (15) ----- on moms to get it right.

11-	1) practices	2) whose practice	3) practicing	4) she practices
12-	1) with tending	2) tend	3) to tend	4) that tend
13-	1) of	2) by	3) in	4) with
14-	1) and they are afraid to say		2) while afraid to say	
	3) but they say they are afraid of what		4) then they say afraid they are	
15-	1) and additional pressure		2) add pressure	
	3) puts additional pressure		4) and added pressure	

PART C: Reading Comprehension:

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

In the 4th/10th century certain conditions again prevailed which aided greatly the spread and strengthening of Shi'ism. Among them were the weaknesses that appeared in the central Abbasid government and administration and the appearance of the Buyid rulers. The Buyids, who were Shi'ite, had the greatest influence not only in the provinces of Persia but also in the capital of the caliphate in Baghdad, and even upon the caliph himself. This new strength of considerable proportions enabled the Shi'ites to stand up before their opponents who previously had tried to crush them by relying upon the power of the caliphate. It also made it possible for the Shi'ites to propagate their religious views openly.

As recorded by historians, during this century most of the Arabian Peninsula was Shi'ite with the exception of some of the big cities. Even some of the major cities like Hajar, Uman, and Sa'dah were Shi'ite. In Basra, which had always been a Sunni city and competed with Kufa which was considered a Shi'ite center, there appeared a notable group of Shi'ites. Also in Tripoli, Nablus, Tiberias, Aleppo, Nayshapur, and Herat there were many Shi'ites, while Ahwaz and the coast of the Persian Gulf on the Persian side was also Shi'ite.

- 16- What is the passage mainly about?
- 1) The early Shi'ites
 - 2) Shi'ism in the 4th/10th century
 - 3) The appearance of the Buyid rulers
 - 4) Major Shi'ite centers in the 4th/10th century
- 17- According to the passage, the Buyid rulers -----.
- 1) stood up before the Abbasid caliphs
 - 2) were against Shi'ism before becoming Shi'ites
 - 3) fought against the Abbasid caliphs in Persia
 - 4) played a key role in the spread of Shi'ism outside Baghdad

- 18- The word "them" in paragraph 1 refers to -----.
- 1) opponents 2) strengths 3) the Shi'ites 4) proportions
- 19- According to the passage, all of the following are the results of the spread of Shi'ism EXCEPT -----.
- 1) the capital of the caliphate was relocated
2) the Shi'ite beliefs were spread quickly
3) the caliph forced his opponents to surrender
4) the Shi'ites protected themselves against enemies
- 20- Why does the writer name some cities in paragraph 2?
- 1) To give examples of cities that became Shi'ite
2) To name the major cities of the Arabian Peninsula
3) To highlight the influence of Shi'ism in Persia
4) To express the attitude of historians toward Shi'ism

PASSAGE 2:

From the very beginning asceticism—the attempt to attain a certain moral perfection through strenuous efforts of self-discipline—had had a strong attraction for Muslims. The most distinguished ascetic during the first Islamic century was al-Hasan al-Basri, but there were many others. Towards the middle of the ninth century there developed out of the ascetic movement an interest in mysticism proper, that is, in experiences which might be described as ecstasy, union with God, 'passing away [*fana*] into God', and the like. Al-Muhasibi (d. 857), who is primarily an ascetic who laid emphasis on self-examination, had had profound experiences of the love of God and could speak of him as 'the Beloved'. A little later Abu-Yazid al-Bistami (d. 875), who possibly knew something of Indian mysticism, was so carried away by his ecstatic experiences that he burst into 'intoxicated' utterances (identifying himself with God) such as 'Glory be to Me! How great is my Majesty!' Another 'drunkard' was al-Hallaj (d. 922), who said 'I am the Truth' (or 'the ultimate Reality'); it has been vigorously maintained that this can be given a 'sober' meaning, though the first impression is that it is tantamount to saying 'I am God'. Al-Hallaj travelled widely and had great success as a popular preacher, so that some of the authorities were alarmed and had him arrested and tried. The charge was apparently *zandaqa* in the sense of 'false belief prejudicial to the state', and he was eventually condemned and executed by crucifixion.

- 21- What does the passage mainly discuss?
- 1) The roots of asceticism
2) The early schools of mystics in Baghdad
3) The interest of Muslims in asceticism and mysticism
4) The effects of mysticism on the spread of Islam
- 22- According to the passage, Al - Muhāsibī -----.
- 1) didn't emphasize the love of God
2) was in favor of self-examination
3) didn't have ecstatic experiences
4) was the first person to introduce mysticism proper
- 23- The expression "tantamount to" in line 15 is closest in meaning to -----.
- 1) equal to 2) critical of 3) symbolic of 4) filled with

- 24- Which of the following statements about al- Bastāmī is true?
- 1) He lived before Al-Muhasāsibī.
 - 2) Most of his utterances were meaningless.
 - 3) He influenced Indian mysticism to a large extent.
 - 4) His ecstatic experiences were similar to those of Al-Hallāj.
- 25- According to the passage, Al-Hallāj was arrested because he -----.
- 1) claimed to be God
 - 2) failed to preach mysticism
 - 3) condemned the authorities
 - 4) was a threat to authorities

PASSAGE 3:

It is of interest to consider why there was this outburst of mysticism in the ninth century. One possible reason is the deterioration of the quality of political life at the centre with the coming of the Turkish troops. It might be thought that, because men were no longer able to engage meaningfully in political activity, they turned to the cultivation of the inner life. It seems more likely, however, that this was a reaction to the success of the Islamic religious institution in controlling the whole of a Muslim's outward life, and even much of his thinking. Religion, by offering the Prophet as an exemplar, controlled the ordinary man's daily conduct; and religion, at least to all appearances, controlled the highest political authority. Yet this very success meant that religion had become this-worldly and had lost the aspect of transcendence. Al-Ma'mun's Inquisition had showed that the ulema were subordinate to the politicians.

- 26- What does the paragraph preceding the passage most probably discuss?
- 1) Goals of mysticism
 - 2) The spread of mysticism
 - 3) Issues of interest in the ninth century
 - 4) Political activities in the ninth century
- 27- The word "this" in line 5 refers to -----.
- 1) the outburst of mysticism
 - 2) the coming of the Turkish troops
 - 3) engagement in political activity
 - 4) search for a new meaning to life
- 28- Why does the author refer to the Turkish troops?
- 1) They were pioneers of mysticism.
 - 2) They were meaningfully involved in political activity.
 - 3) Their attack might have affected the outburst of mysticism.
 - 4) Their activities were inspired by the Islamic religious institution.
- 29- The passage states that Al-Ma'mūn -----.
- 1) was not in favor of politicians
 - 2) protested against the ulema in Inquisition
 - 3) placed emphasis on the role of the ulema
 - 4) prevented religion from becoming this-worldly at courts
- 30- According to the passage, which aspect of religion is mysticism based on?
- 1) Inquisition
 - 2) Transcendence
 - 3) This-worldliness
 - 4) Political authority

■ ■ عَيْنُ الْأَدَقِّ وَ الْأَصْحَ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ التَّعْرِيبِ (۳۱-۳۸)

۳۱- ﴿ قَالَ هَذَا فِرَاقُ بِنِي وَ بَيْنِكَ، سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۖ ﴾: گفت ...:

- ۱) فراق بین من و بین تو اینست، تو را از تأویل آنچه بر آن نتوانی صبر کردن باخبر خواهم ساختا.
 - ۲) فراق بین من و تو همین است، تأویل آنچه را نمی‌توانی بر آن صبر پیشه کنی به تو خبر خواهم داد!
 - ۳) این جدایی بین من و تو است، تو را بر تأویل آنچه نتوانستی بر آن صبر پیشه کنی آگاه خواهم ساخت!
 - ۴) این جدایی، بین من و بین تو است، تأویل آنچه را نتوانستی بر آن صبر پیشه کنی به تو خبر خواهم داد!
- ۳۲- « إِنَّ الْآيَاتِ الْقُرْآنِيَّةَ الَّتِي دَارَ الْحَدِيثُ فِيهَا عَنِ مَنَازِلِ الْقَمَرِ وَ أَهْلَتِهِ، لَا تَبْقَى مَجَالًا لِلشَّكِّ فِي شُمُولِ الْعِلْمِ لِنُطَاقِ وَسِيعِ مِنَ الْمَعْلُومَاتِ! »:

- ۱) آیات قرآنی که در آنها از منزلگاههای قمر و اهله آن سخن رفته است، در شمول علم بر قسمت عظیمی از معلومات جای تردید باقی نمی‌گذارد!
 - ۲) همانا آیات قرآن که در مورد منازل ماه و اهله آن سخن می‌گویند، در این مورد که دانش بطور گسترده‌ای بر همه معلومات اطلاق می‌شود شکی باقی نمی‌گذارد!
 - ۳) آیات قرآن که سخن از منزلگاههای ماه و هلالهای آن می‌رانند، در شمول دانش بر بخش عظیمی از اطلاعات تردیدی باقی نمی‌گذارد که شامل همه آنها می‌شود!
 - ۴) قطعاً آیات قرآنی که بر حدیث دور می‌زند و منازل قمر و هلالهای آن را مورد بحث قرار می‌دهد، هیچ تردیدی بجای نمی‌نهد که علم بصورت گسترده‌ای شامل همه اطلاعات می‌شود!
- ۳۳- « إِنَّ الصَّوْمَ كَانَ وَاجِبًا عَلَى أَصْحَابِ الْأَدْيَانِ الْإِلَهِيَّةِ قَبْلَ ظَهْوَرِ الْإِسْلَامِ، وَ رَغْمَ أَنَّهُ فِي الظَّاهِرِ عَمَلٌ سَلْبِي إِلَّا أَنَّ نَتِيجَتَهُ إِجَابِيَّةٌ فِي الْحَقِيقَةِ! »:

- ۱) روزه قبل از ظهور اسلام بر صاحبان ادیان الهی واجب بود، و آن گرچه بظاهر عملی سلبی است ولی نتیجه آن در واقع ایجابی است!
- ۲) قطعاً روزه‌داری در ادیان الهی، قبل از ظهور اسلام برقرار بود، و روزه با وجود اینکه ظاهراً عملی است سلبی اما نتیجه آن بدون شک ایجابی می‌باشد!
- ۳) همانا صوم حتی بر پیروان ادیان الهی قبل از اسلام نیز واجب شده بود، و علی‌رغم اینکه عملی بظاهر منفی بنظر می‌رسد اما نتیجه‌ای که از آن می‌گیرند مثبت است!
- ۴) صوم پیش از ظهور اسلام بر پیروان همه ادیان الهی واجب شده بود، و هر چند ظاهراً اقدامی منفی بنظر می‌رسد ولی نتیجه‌ای که از آن عاید می‌شود مثبت می‌باشد!

۳۴- عین الخطأ:

- ۱) من قبل كان الحجَّ يتطلَّب المعرفة بطرق القوافل إلى الأماكن المقدَّسة،: از گذشته‌ها حج آشنایی با راههای کاروان‌رو بسمت اماکن مقدس را لازم داشت،
- ۲) فقد كانت مكَّة المكرمة ملتقى آلاف من الحجاج يفدون إليها من كلِّ فجٍّ عميق،: چه مكَّه مكرمه محل دیدار هزاران تن از حجاج بود که از هر راه دور و درازی بسوی آن عازم می‌شدند،
- ۳) و كان هو نفسه عاملاً له أهميته في زيادة التعارف بين المسلمين،: همین عامل در زیاد کردن آشنایی و شناخت یکدیگر بین مسلمانان نقشی مهم دارد،
- ۴) و من ثمَّ كان الحجُّ للباحثين أشبه بالمؤتمرات في عصرنا الحديث!،: از این روی حج درنظر محققان بیشتر به کنفرانسهای امروزی شباهت داشت!

۳۵- « و ما كنت ممن أدرك الملك بالمعنى و لكن بأنيام أشبن الثواصيا! ». عین الصحيح:

- ۱) تو کسی نیستی که آرزو کرده باشی فرمانروایی را از آن خود کنی، بلکه همواره در جنگهایی شرکت کرده‌ای که انسان را پیر کرده است!
- ۲) تو این چنین نبودی که فقط آرزوی رسیدن به پادشاهی را داشته باشی، اما روزهای عمر موهایی سرت را سپید کرد و به آرزویت دست نیافتی!
- ۳) تو از آن انسانهایی که آرزو می‌کنند فرمانروا شوند نمی‌باشی، بلکه با گذراندن روزهایی دشوار که موی سر را سپید می‌کنند به پادشاهی رسیدی!
- ۴) تو از جمله کسانی نبودی که پادشاهی را با آرزو بدست آورده باشی، بلکه آن با جنگهایی بدست آمده که موهایی پیشانی دشمن را سفید کرده است!

۳۶- « أعيذها نظراتٍ منك صادقةً أن تحسب الشحم في من شحمه ورمًا! ». عین الصحيح في المفهوم:

- ۱) أجعل نفسي في حفظ الله من النظرات الصادقة التي تحسب الشحم ورمًا!
- ۲) أجعل نظراتك الصادقة في حفظ الله من أن تحسب الورم شحمًا!
- ۳) أحذرهما من نظراتك الصادقة حتى لا تحسب الورم شحمًا!
- ۴) أخاف من نظراتك الصادقة إذا حسبت الشحم ورمًا!

۳۷- « آگاه باشید که در روزگاری از امید بسر می‌برید که در پی آن مرگ است، پس هر کس به عمل بپردازد موفق می‌شود و هر کس کوتاهی کند، بحتم خود او زیانکار است! »:

- ۱) ما أنتم تقضون أيام أمل يأتي بعده الموت، فمن أقدم بالعمل يفز و من أقصر فهو يضر نفسه!
- ۲) ألا و إنكم في أيام أمل من ورائه الأجل، فمن بادر إلى العمل فاز و من قصر فإنه هو الخاسر بنفسه!
- ۳) انتبهوا أن الأجل سينالكم بعد أيام أملكم هذه، من أسرع إلى العمل الصالح لقد نجح و من أغفل فهو ضرر بنفسه!
- ۴) ألا و إنكم الآن في أيام الأمل و الموت يدرككم بعده، من تعجل في عمل الخير لقد ظفر و من اقتصر فقد ضرر بنفسه!

٣٨- « دوستانم به من مؤده دادند من هم بدانها مؤده دادم كه خداوند را اگر دوست بداريم او هم ما را دوست خواهد داشت! »:

- (١) بشرونى و بشرت زملاى ايضا اَن الله اذا احببناه يُحببنا!
- (٢) بشرنى زملاى و بشرتهم انا باننا ان نحب الله فهو يحبنا!
- (٣) بشرنى اصدقائى و بشرتهم انا ايضا اَن الله ان احببناه يحببنا!
- (٤) بشرونى و بشرت اصدقائى انا ايضا باننا اذا نحبب الله فهو يُحببنا!

■ ■ عَيْن الصحيح للجواب عن التشكيل (٣٩ و ٤٠)

٣٩- عَيْن الصحيح:

- (١) اللَّهُمَّ رَبَّ السَّقْفِ المرفوعِ و رَبِّ هذه الأرض الَّتِي جعلتها قرارًا للأنام،
- (٢) و مدرجًا للهوام و الأنعام، و ما لا يُحصى مما لا يَرى، و رَبِّ الجبال الرُّواسى،
- (٣) الَّتِي جعلتها للأرض أوتادًا و للخلق اعتمادًا، ان أظهرتنا على عدونا،
- (٤) فجبنا البغي و سدّدنا للحقّ، و ان أظهرتهم علينا فارزقنا الشهادة و أعصمنا من الفتنه!

٤٠- عَيْن الخطأ:

- (١) اعلم اَن القرآن نَزَلَ حُجَّةً على الرُّسالةِ و اَن النَّبىِّ (ص) قَدْ تَحَدَّى البَشَرَ،
- (٢) على اَن يَأْتُوا و لَوْ بسورةٍ من مثله؛ معنى هذا اَن العَرَب كانت تُفهم،
- (٣) معانى القرآن من ظواهره، و لو كان القرآن من قبيل الأغاز لم تَصِحُّ مُطالبتهم،
- (٤) بمعارضته، و لم يُثَبَّت لهم إجازة، لأنهم لَيْسُوا مِمَّنْ يَسْتَطِيعُونَ فهمه و إدراكه!

■ ■ عَيْن الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى (٤١ - ٤٣)

٤١- « قالوا يا موسى لن ندخلها أبداً ما داموا فيها، فاذهب أنت و ربك فقاتلا، إنا ههنا قاعدون »:

- (١) رب: معرّف بالإضافة، و معطوف و مرفوع بالتبعية للمعطوف عليه ضمير «أنت» البارز
- (٢) أنت: ضمير منفصل للرفع - للمخاطب - معرفة / مبتدأ و مرفوع محلاً، و خبره المقدم الجملة الفعلية «اذهب»
- (٣) داموا: فعل ماضٍ للغائبين، و «ما» حرف مصدرى و كافٌ عن العمل، و «داموا» مصدر مؤول، تأويله: مدّة دوامهم فيها
- (٤) ههنا: اسم غير متصرف - إشارة للمكان القريب / ظرف غير متصرف أو مفعول فيه للمكان و متعلّقه شبه فعل «قاعدون» و «ها» حرف للتنبية

٤٢ - « يا من يعزّ علينا أن نفارقهم وجداننا كل شيء بعدكم عدم! »:

- ١) وجداننا: جامد و مصدر و شبه فعل و مفعوله ضمير «نا» و فاعله «كل»، و خبره المفرد «عدم»
- ٢) يعزّ: فعل مضارع، و فاعله المصدر المؤول «أن نفارق» و الجملة صلة و عائدها ضمير «هم» في «نفارقهم»
- ٣) من: منادى نكرة غير مقصودة، مبني على الضم المقدر ببناء عرضي و منصوب محلاً على أنه مفعول به لفعل محذوف وجوباً
- ٤) نفارق: مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة)، و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً، الجملة فعلية و مصدر مؤول و مفعول به لفعل «يعزّ»

٤٣ - « إذا هبت رياحك فاغتمها فإن لكل عاصفة سكون! »:

- ١) هبت: صحيح و مضاعف (إدغامه واجب) / فعل شرط و مجزوم محلاً، و فاعله «رياح» و الجملة فعلية و مضاف إليه و في محل جر
- ٢) سكون: جامد و مصدر و ممنوع من الصرف / مبتدأ مؤخر و خبره شبه الجملة «لكل» و الجملة الاسمية خبر لحرف «إن»
- ٣) إن: حرف للتأكيد و من الحروف المشبهة بالفعل و هي من التواسخ، اسمه ضمير الشأن المحذوف، و خبره شبه الجملة «لكل»
- ٤) اغتم: فعل أمر من باب افتعال و متعد / جواب شرط، و اقتران فاء الجواب به واجب لكونه طلباً

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٤ - ٥٠)

٤٤ - عین ما يجمع جمع السالم للمذكر جميعها:

- ١) عالم - مصري - أكبر - راع
- ٢) قاض - صلاح الدين - مجتبی - أب
- ٣) زهرة - أعمى - بناء - سيويه
- ٤) عطشان - حريص - غضوب - إيراني

٤٥ - عین الأفعال تدل على ما يدل عليه المجهول:

- ١) تمارض - توسد - تصبر
- ٢) افتضح - انقطع - تجمع
- ٣) إكتد - اجتذب - توارد
- ٤) خلص - أراج - اختصم

٤٦ - عین ما يجوز فيه الإلغاء (أفعال القلوب):

- ١) الصبر أرى أنفع من الشكوى عند المصيبة!
- ٢) إخال الموت أروح لي لو كانت الدنيا قد تشوّفت إلي!
- ٣) أظن أن الصبر أنفع من الشكوى حينما واجهت مشكلة!
- ٤) لو كانت الدنيا عليك فتعلم أنه أفضل من أن تخسر آخرتك!

۴۷- عین الخطأ:

- ۱) إنيها أجود من أختها كتابة!
 - ۲) ما أساد الليل على الحزين!
 - ۳) لون هذا القلم أبيض فلا يرى على الورقة البيضاء!
 - ۴) ما أنشط جولة بين الأزهار لروح الإنسان الثعب!
- ۴۸- عین ما ليس فيه جملة بدل عن جملة:

- ۱) من أخفى إيمانه لله سجد له، فهو يرحمه!
 - ۲) استعن بالله لا تدع إلا إياه، فحسبك الله معيماً!
 - ۳) إن تحترم والديك تقم بواجبك، اشتريت الجنة لنفسك!
 - ۴) هو الذي بسط عليك أرزاقه غير ممنونة أرزاقاً لا تعد و لا تحصى!
- ۴۹- عین الخطأ (عن الحال):

- ۱) فارغ البال تقضي أيامك لو أدبت واجباتك!
 - ۲) ناجحين الطلاب فرحون!
 - ۳) قانعاً الإنسان أفضل حياة!
 - ۴) صادقاً يتكلم إني!
- ۵۰- عین الخطأ في إعراب المضارع:
- ۱) ألا تراقفني نمش متكلمين!
 - ۲) هل تجالس الحكماء فتحسب منهم!
 - ۳) لا تمر في الشارع المزدهم غافلاً تتعرض للخطر!
 - ۴) ليتني إقتصدت في صباي فأكون مستغنياً عندما شبت!

ادیان و مذاهب:

- ۵۱- افلاطون معتقد بود که تعلیم اساطیر هومر به جوانان بدون موجب تباهی اخلاقی آنها خواهد بود.
- ۱) تفسیر و شرح
 - ۲) آموزش و تفسیر
 - ۳) تهذیب و تصفیه
 - ۴) رمزگشایی و تأویل
- ۵۲- کدام بخش از متن ده فرمان موسی، بعد از او به آن اضافه شده است؟
- ۱) تأکید بر رأفت و رحمت خداوند
 - ۲) بخش مربوط به عبادات و مناجات
 - ۳) دستور به تراشیدن لوح سنگی برای دریافت اوامر الهی
 - ۴) قسمت مربوط به حدود قدرت یهوه و اینکه او خالق آسمان و زمین است.
- ۵۳- در تعلیم ارمیای نبی، از رابطه مستقیم میان خداوند و آدمیان سخن به میان آمده است. چه برداشتی از این تعلیم می توان داشت؟
- ۱) وجود معبد و ادای قربانی اهمیت ندارد.
 - ۲) اعمال صوری از اهمیت فراوانی برخوردار است.
 - ۳) قرائت متون دینی از اهمیت زیادی برخوردار است.
 - ۴) لازم است انسان برای عبادت خداوند به معبد برود.

- ۵۴- از نظر تاریخی، چه عاملی موجب شد که مصریان نتوانند قوم بنی اسرائیل را به هنگام خروج، تعقیب کنند؟
 (۱) آنها مشغول عیاشی و خوشگذرانی در مراسم عید سالانه بودند.
 (۲) مصریان به علت بلایای مختلف طبیعی دچار ضعف شده بودند.
 (۳) آنها سرگرم نبرد با اقوام مهاجمی از لیبی و غارتگران دریایی بودند.
 (۴) سپاهیان مصری به علت ظلم فراوان فرعون تمایلی به این کار نداشتند.
- ۵۵- در تاریخ کلیسای مسیحی، اصطلاح «اسارت بابلی» به کدام معنی است؟
 (۱) انتقال پاپ‌ها به شهر آوینیون فرانسه
 (۲) تبعید پاپ‌ها از روم غربی به روم شرقی
 (۳) تبعید بعضی از رسولان از فلسطین به بابل
 (۴) اجبار به مهاجرت پاپ‌ها به فرمان کنستانتین
- ۵۶- در کدام شورای مسیحی، یونانیان و رومیان برای آخرین بار متنفاً شرکت کردند؟
 (۱) اولین شورا در سال ۳۲۳ م
 (۲) هفتمین شورا در سال ۷۸۷ م
 (۳) شورای کالسدون در اسل ۴۵۱ م
 (۴) شورای قسطنطنیه در سال ۳۸۴ م
- ۵۷- وانگ یانگ - مینگ، به کدام مورد معتقد بود؟
 (۱) پرستش ارواح و تقدیم قربانی به بت‌ها کاری نیکوست.
 (۲) تفکر انسان نمی‌تواند صورت اشیاء عالم را در درون خود خلق کند.
 (۳) معابد یادگارهای نیاکانند و از این‌رو، اهمیت فراوانی دارند.
 (۴) موجودات عالم از مغز انسان جدا نیستند و گوهر حکمت و عقل را در اشیای خارج نیز می‌توان یافت.
- ۵۸- کدام مورد از اصول اندیشهٔ واصل به عطاء نیست؟
 (۱) نفی صفات
 (۲) مختار بودن انسان
 (۳) عدم خلود گناهکاران در آتش
 (۴) اتخاذ موضع میانه در اختلاف‌های سیاسی
- ۵۹- کدام عبارت در بیان علت سقوط معتزله، درست نیست؟
 (۱) افراط معتزله در توسل به عقل
 (۲) مخالفت شدید حکومت با معتزله
 (۳) تبدیل شدن مکتب اعتزال به دین رسمی و حکومتی
 (۴) بهره‌گیری حکومت از خشونت در طرفداری از عقاید اعتزال
- ۶۰- گیل گمش، حکمران کجا بود و پس از عبور از دریای مغرب به کجا رسید؟
 (۱) شهر اوروک - سرزمین مردگان
 (۲) بابل - سرزمین پریان
 (۳) مصر - سرزمین فرشتگان
 (۴) هادس - سرزمین خدایان
- ۶۱- آتیکه به تصرف سپاه کدام‌یک از پادشاهان ایرانی درآمد؟
 (۱) کوروش
 (۲) خشایار
 (۳) داریوش
 (۴) خسرو پرویز
- ۶۲- «لوکی» در نزد توتون‌ها، الهه چیست؟
 (۱) تقدیر
 (۲) خیر و برکت
 (۳) روزی‌رسانی
 (۴) شر و زشتی
- ۶۳- «وریترا» در نزد هندوها، نام چیست؟
 (۱) الهه دریاها
 (۲) الهه باروری
 (۳) ازدهای خشکی
 (۴) ازدهای طوفان

- ۶۴- «آرمایتی»، «هورات» و «امرات» به ترتیب الهه‌های کدام موارد هستند؟
 (۱) معادن، مهر و آب
 (۲) باد، مهر و آب
 (۳) خاک، آب و نباتات
 (۴) پشتیبان شبانان، محافظ آتش و نگاهبان معادن
- ۶۵- از نظر بودا، «هویت فرد» از ترکیب ذاتی چه چیزهایی به وجود می‌آید؟
 (۱) جسم، روح و عقل
 (۲) جسم، احساس و سنکاره
 (۳) جسم، احساس، علم ناشی از مدرکات
 (۴) جسم، احساس، علم ناشی از مدرکات، سنکاره و عقل کامل
- ۶۶- نظام فئودالیسم در قرن در ژاپن از بین رفت و قدرت را قبضه کردند.
 (۱) هفدهم - شوالیه‌ها
 (۲) شانزدهم - شوگون‌ها
 (۳) هجدهم - سامورایی‌ها
 (۴) یازدهم - راهبان بودایی
- ۶۷- چوخی چه کسی بود؟
 (۱) از شاگردان معروف منسیوس
 (۲) از محققان بزرگ مکتب تائوئی
 (۳) از محققان مکتب مهیزم
 (۴) از محققان درجه اول کلاسیک مکتب کنفوسیوس
- ۶۸- نظر مارتین لوتر، درباره ارسطو چه بود؟
 (۱) او را حکیمی اهل تأویل می‌دانست
 (۲) او را فیلسوف و حکیم می‌دانست
 (۳) او را فاسدالعقیده و بت‌پرست می‌دانست
 (۴) او را فیلسوفی اهل مغالطه می‌دانست
- ۶۹- مهم‌ترین زیارت آتشکده در دین زرتشتی، در کدام زمان است؟
 (۱) روز نوروز
 (۲) شب یلدا
 (۳) روز مهرگان
 (۴) ششم فروردین
- ۷۰- فیلیستینی‌ها (فیلیسپینی‌ها) در اصل از کجا آمده بودند؟
 (۱) نواحی شرقی سوریه
 (۲) سمت دریا و غرب کنعان
 (۳) شبه جزیره عربستان
 (۴) نواحی قفقاز و شمال ارمنستان
- ۷۱- معنای «بعل» لقب خدایان در نزد کنعانیان، چه بود؟
 (۱) مالک زمین
 (۲) مالک آسمان
 (۳) صاحب روز جزا
 (۴) ایزد سعادت و خوش‌یمنی
- ۷۲- هیکسوس‌ها به اعقاب ابراهیم کمک نمودند تا
 (۱) از مصر خارج شوند.
 (۲) در مصر به تجارت بپردازند.
 (۳) در مصر حکومت بر پا نمایند.
 (۴) مصر را به تصرف خود در آورند.
- ۷۳- دیری‌ها به کدام دو طایفه تقسیم می‌شوند؟
 (۱) ماتری - کارورو
 (۲) اوتاوس - جاگهیس
 (۳) ماتری - کلان
 (۴) کارورو - جاگهیس
- ۷۴- در خصوص مضمون صحیفه یوشع بن نون، کدام عبارت صحیح است؟
 (۱) شرح فتوحات قدم بنی‌اسرائیل
 (۲) گزارش تعداد اسباط بنی‌اسرائیل
 (۳) حاوی نبوت‌هایی در خصوص آینده بنی‌اسرائیل
 (۴) شرح مهاجرت قدم بنی‌اسرائیل از کنعان به مصر

- ۷۵- آریوس، در خصوص عیسی مسیح به کدام مورد معتقد بود؟
 (۱) ذات او مانند ذات الهی قدیم است.
 (۲) کلمه حق است و مخلوق و وجود او حادث است.
 (۳) موجودی نیمه الهی و نیمه بشری است.
 (۴) غیرمخلوق است و عنصر او با الوهیت یکسان است.
- ۷۶- گروهی که خرقیال نبی به هنگام اسارت پیشوای آنها بود، چه نام داشت؟
 (۱) اسنی‌ها
 (۲) طرفداران تشنیه
 (۳) حسدیان
 (۴) مکابیان
- ۷۷- انجیل مرقس، عیسی را موجودی دانسته و او را فرزند معرفی می‌کند، که خداوند در هنگام تعمید به فرزندی خود برگزید.
 (۱) بشری - مریم
 (۲) بشری - خدا
 (۳) ما فوق بشر - خدا
 (۴) ما فوق بشر - انسان
- ۷۸- اسنیان خود را می‌نامیدند و چشم به راه بودند.
 (۱) پیروان حکمت - ماشیح
 (۲) فرزندان نور - پادشاه نور
 (۳) فرزندان نور - روح‌القدس
 (۴) اصحاب شریعت - نجات ابدی
- ۷۹- کنفوسیوس، در زمینه متون کلاسیک، به کدام مورد معتقد بود؟
 (۱) باید به اصطلاح آنها پرداخت
 (۲) باید به کل از آنها دست کشید
 (۳) باید در فهم و درک آنها سعی بلیغ نمود
 (۴) باید بخشی از آنها را قبول و بخشی را مردود برشمرد.
- ۸۰- گفته مهاویر، کدام است؟
 «تنها دوست یگانه تو تو است»
 (۱) نفس
 (۲) اندیشه
 (۳) مرشد
 (۴) سنت دینی
- ۸۱- لائوتزو در تائو ته چینگ چه می‌گوید؟
 «من بدان کسان که به من نیکی کنند نیکی می‌کنم، اما بدان‌ها که به من نیکی نمی‌کنند»
 (۱) مدارا می‌کنم
 (۲) هم نیکی می‌کنم
 (۳) دعا می‌کنم
 (۴) نیکی نمی‌کنم
- ۸۲- چه عواملی موجب تداوم حیات اسماعیلیان نزاری بعد از دوره الموت شد؟
 (۱) توجه نزاریان به نوشتن آثاری در دفاع از خود و داشتن کتابخانه‌ای غنی
 (۲) حمایت مردم منطقه از ایشان و شباهت عقایدشان به تشیع دوازده امامی
 (۳) مهاجرت نزاریان به سوریه و ارتباط ایشان با اسماعیلیان مصر
 (۴) زنده ماندن شمس‌الدین پسر خور شاه و ادامه حیات اسماعیلیه در قالب حلقهات صوفیه
- ۸۳- در مورد نظر زیدیه در باب امامت، کدام عبارت صحیح است؟
 (۱) عصمت شرط امامت است.
 (۲) در مهدویت همان نظر امامیه را دارند.
 (۳) امامت مفضول در هنگام وجود فاضل جائز است.
 (۴) امامت دو نفر به صورت همزمان در دو سرزمین جائز نیست.

۸۴- پولس، عیسی را همان مسیح نجات دهنده می‌دانست که آمده است تا را بر زمین برقرار سازد و پس از قیام بار دیگر، سوار بر ابرهای آسمان

- (۱) ملکوت الهی - رجعت خواهد کرد
- (۲) حکومت عدل - فرود خواهد آمد
- (۳) حکومت کلیسا - رجعت خواهد کرد
- (۴) حکومت فرزانتگان - فرود خواهد آمد

۸۵- در توافقی که پولس در اورشلیم با شاگردان عیسی کرد، به چه موفقیتی نائل آمد؟

- (۱) توانست گناه ازلی انسان را برای آنان اثبات کند.
- (۲) موافقت شد که رعایت شریعت یهود برای مسیحیان غیریهودی واجب نیست.
- (۳) توانست عقیده به اولوهیت عیسی را به کرسی بنشانند.
- (۴) موفق شد کلمه بودن عیسی مسیح را اثبات کند.

تصوف و عرفان:

۸۶- در قرن هفتم، تصوف و عرفان به خود گرفت.

- (۱) جنبه صحوی
- (۲) بعد ظاهری
- (۳) جنبه سکری
- (۴) زنگ علوم و مباحث فلسفی

۸۷- خواجه حافظ شیرازی به کدام فرقه از دراویش (صوفیه) تمایل مخصوص داشته است؟

- (۱) ذهبیه
- (۲) قلندریه
- (۳) نعمت اللهیه
- (۴) خاکساریه

۸۸- دو فرقه پوست نشینان و ارشادیه از کدام سلسله برخاسته‌اند؟

- (۱) مولویه
- (۲) کبرویه
- (۳) شاذلیه
- (۴) چشتیه

۸۹- با یزید بسطامی در پاسخ به سؤالی که از او پرسیدند: «بدین پایه از تصوف چگونه رسیدی؟» چه گفت؟

- (۱) با شکم گرسنه و تن برهنه
- (۲) با دعا و ریاضت
- (۳) با اخلاص و محبت
- (۴) با عمل به احکام

۹۰- شیخ بهاء‌الدین زکریا، کدام اعمال را «منع» نمود؟

- (۱) ذکر
- (۲) چله‌نشینی
- (۳) ریاضت و صوم
- (۴) آداب زمین بوسی و سماع

۹۱- کدام یک از سلسله‌های هند است که ارتباط با احکام را جایز، بلکه واجب می‌دانسته‌اند؟

- (۱) چشتیه
- (۲) فردوسییه
- (۳) نقشبندیه
- (۴) سهروردیه

- ۹۲- توکل غیرمحدود بر خدا به کدام معنی است؟
 (۱) برای همه کس، طلب بخشش می‌تواند بکند.
 (۲) هر آنچه از خدا بخواهد، اجابت شود.
 (۳) امید بی‌نهایت به خدا، چرا که نجات الهی بی‌استحقاق شامل حال همگان می‌شود.
 (۴) تا آن اندازه بیخودی، که حتی سالک بخود اجازه نمی‌داد در موقع بیماری به دعا متوسل شود.
- ۹۳- از زمانی که پرستش اولیاء در بین اهل سلوک رواج یافت، کدام مورد در میان صوفیه اهمیت پیدا کرد؟
 (۱) مقامات
 (۲) عبادات
 (۳) کرامات
 (۴) حالات
- ۹۴- مکتوب معروفی را که احمد غزالی به عین القضاة نوشت چه بود؟
 (۱) رساله عینیه
 (۲) رساله نوریه
 (۳) معراج السعادة
 (۴) الذخیره فی علم البصیره
- ۹۵- در داستان پادشاه و کنیزک، «زرگر» کنایه از چیست؟
 (۱) تعلق و تمنی
 (۲) علوم رسمی و ظاهری
 (۳) ثروت و مکنث
 (۴) معارف سری و کیمیاگری
- ۹۶- کدام عبارت در مورد مضمون رساله «عرشیه» ملاصدرا، صحیح است؟
 (۱) تبیین سفرهای چهارگانه سالکان طریقت
 (۲) شطحیات صوفیه اقولی است که استماع آنها حاصلی ندارد.
 (۳) جوع و صمت و شب‌بیداری و عزلت و ذکر طریقه صوفیه است.
 (۴) علماء سوء فریفته سخنان باطل گشته‌اند و آن را علم و فقه و حکمت خوانده‌اند.
- ۹۷- از نظر عرفا، مسبب خواطر پسندیده و مسبب خواطر مذموم، به ترتیب کدام است؟
 (۱) الهام - وسواس
 (۲) ملک - شیطان
 (۳) عقل - نفس
 (۴) الهام - نفس
- ۹۸- از نظر ابوالحسن فرقانی، «درویشی» شامل چه عناصری است؟
 (۱) توکل، رضا، و صبر
 (۲) توبه، ورع و رضا
 (۳) شوق، محبت و انس
 (۴) پرهیز، سخاوت و بی‌نیازی از خلق
- ۹۹- اتهاماتی که حامد ابن عباس به حلاج زد، به ترتیب کدام است؟
 (۱) تبدیل حج و دعوی ربوبیه
 (۲) ارتباط با قرامطه و دعوی نبوت
 (۳) ارتباط با قرامطه، دعوی ربوبیه، ادعای انالحق
 (۴) ارتباط با باطنیان و ادعای نبوت
- ۱۰۰- از نظر حکیم ترمذی، «صدر»، «قلب»، «فؤاد» و «لب» به ترتیب به چه کسانی اختصاص دارند؟
 (۱) مسلم، مؤمن، عارف، موحد
 (۲) موحد، عارف، مؤمن، مسلم
 (۳) مؤمن، موحد، مسلم، عارف
 (۴) عارف، مسلم، موحد، مؤمن
- ۱۰۱- شیخ عطار، کدام عبارت را از «اویس قرنی» نقل می‌کرد؟
 (۱) «اکبر ذنبی معرفتی ایاه»
 (۲) «من عرف الله لا یخفی علیه شیء»
 (۳) «قدمی هذه علی رقبه کل عارف لله»
 (۴) «و من لم یجعل الله له نوراً فما له من نور»

- ۱۰۲- مضمون قصیده «عینیه» ابن سینا کدام است؟
 (۱) اعیان ثابتة
 (۲) عینیت ذهن و جسم
 (۳) غربت و اسارت روح در عالم جسم
 (۴) تساوی عالم کبیر و عالم صغیر
- ۱۰۳- رساله «بوارق الالماع فی الرد علی من یحرم السماع بالاجماع»، از چه کسی است و مضمون آن چیست؟
 (۱) جنید بغدادی - استحباب سماع در مجالس ذکر
 (۲) محمد غزالی - تحریم سماع در هر صورت و بالاجماع
 (۳) ابوالقاسم قشیری - مباح بودن سماع برای بعضی افراد
 (۴) احمد غزالی - وجوب سماع در صورت حصول شروط زمان و مکان
- ۱۰۴- «تصورایی» به کدام معنا است؟
 (۱) پیرو آیین مسیحیت
 (۲) پیرو آیین گنوسی
 (۳) محافظ قانون، عنوان کاهنان مندایی
 (۴) پیرو آیین اسنی
- ۱۰۵- چه موضوعی، مایه «خشم ابن یزدا نیار» نسبت به صوفیه بغداد شد؟
 (۱) شمایل صوفیه به ملامتی گری
 (۲) بی‌باکی صوفیه در افشای اسرار
 (۳) گرایش‌های وحدت وجودی
 (۴) مخالفت صوفیه با شریعت
- ۱۰۶- از کدام شخصیت نقل می‌کنند که گفت: «هر کس پندارد که نفس وی بهتر از نفس فرعون است آشکارا کبر ورزیده باشد»؟
 (۱) حمدون قصاه
 (۲) ابراهیم ادهم
 (۳) ابوصالح ملاتی
 (۴) ابوعبدالرحمن سلمی
- ۱۰۷- چرا برخی زهاد، گه‌گاه نسبت به زندگی در خراسان اظهار عدم رغبت نموده‌اند؟
 (۱) زیرا حاکمان ظالمی در آن منطقه فرمانروایی می‌کردند.
 (۲) زیرا صوفیان شطح‌گوی و طامات پرداز در آنجا فراوان بودند.
 (۳) چون در آن منطقه تعدادی از راهبان بودایی یافت می‌شدند.
 (۴) چون گمان می‌کردند وقور ثروت و نعمت در آن منطقه مایه وسوسه ساکنین می‌شود.
- ۱۰۸- مقصود از این روایت پیغمبر اسلام (ص) چیست؟
 «الاتم ما حاک فی صدرک»
 (۱) ورع اهل دل
 (۲) ورع عارف واصل
 (۳) ورع کسی که از گناه بپرهیزد
 (۴) ورع کسی که از امر مشتبه بپرهیز کند.
- ۱۰۹- کدام عبارت در مورد اغلب بزرگان صوفیه در قرن پنجم صحیح است؟
 (۱) در علوم نظری صاحب نظر بودند.
 (۲) آثار علمی برجسته‌ای نداشتند.
 (۳) مورد احترام و ستایش مردم و ملوک و امرا بودند.
 (۴) مورد آزار و اذیت فقها قرار می‌گرفتند.
- ۱۱۰- شاه اسماعیل در اشعاری که با تخلص «ختائی» می‌سرود، خود را چگونه می‌خواند؟
 (۱) امین‌الله و شایسته سجد
 (۲) عین‌الله و شایسته سجد
 (۳) یدالله و شایسته احترام
 (۴) عین‌الله و شایسته احترام

تاریخ اسلام:

- ۱۱۱- کدام جمله درباره فتوحات مسلمانان در شبه قاره هند، درست نیست؟
- (۱) ورود مسلمانان به شبه قاره هند، همزمان و مقارن با فتوحات بود.
 - (۲) در دوره عبدالملک بن مروان، مسلمانان چندین بار به مکران و سند حمله ور شدند.
 - (۳) فتوحات مسلمانان در شبه قاره به صورت لشکرکشی منظم، از اواخر قرن اول هجری آغاز شد.
 - (۴) با ظهور خلافت عباسی، پیشرفت‌های سیاسی و نظامی در شبه قاره تا قرن پنجم متوقف شد.
- ۱۱۲- مپپلا (Mappilla) در هند، به کدام گروه گفته می‌شود؟
- (۱) اعیان هندوئی که در قرون نخستین هجری، به اسلام گرویدند.
 - (۲) نخستین مسلمانان مهاجر به شمال هند، که با بومیان روابط سببی برقرار کردند.
 - (۳) اعیان نخستین مسلمانان مهاجر به هند، که در سواحل غربی هند زندگی می‌کنند.
 - (۴) هندوئی که به‌رغم یاببندی به اعتقادات خویش، در خدمت مسلمانان بودند.
- ۱۱۳- کدام مورد، از علل سقوط صفویه نیست؟
- (۱) تزلزل موازنه میان اراضی ممالک و اراضی خاصه
 - (۲) شیوع شرب خمر و عدم اهتمام در اجرای امور شرعی
 - (۳) تضاد میان نظامیان قزلباش و ایرانیان دیوانسالار
 - (۴) قدرت‌یابی بیش از حد صوفیان و دخالت در امور حکومتی
- ۱۱۴- کدام مطلب درباره سبب نارضایتی قزلباشان از ملکه مهدعلیا، نادرست است؟
- (۱) پیمان‌شکنی ملکه و اقدام به قتل میرزاخان والی مازندران
 - (۲) توجه بیش از حد ملکه به عناصر تاجیک (ایرانی) و کنارزدن قزلباشان
 - (۳) تلاش بیش از حد ملکه برای جانشینی حمزه میرزا و کنارزدن عباس از ولایت‌مداری
 - (۴) بی‌توجهی ملکه به خواست قزلباشان، مبنی بر زندانی کردن عادل‌گرای خان حاکم شیروان که به اسارت در آمده بود.
- ۱۱۵- کدام مورد، از جمله عوامل شکست مسلمانان از مسیحیان، در نبرد پواتیه نیست؟
- (۱) عبدالرحمان غافقی، فرمانده سپاه اسلام در میدان جنگ کشته شد.
 - (۲) سپاهیان شارل مارتل، به تجهیزات سنگین و ادوات قلعه‌گیری مجهز بودند.
 - (۳) فرماندهان سپاه عبدالرحمان، پس از کشته شدن وی دچار اختلاف و درگیری شدند.
 - (۴) مسلمانان چون نگران تصرف غنایم به‌دست آمده توسط مسیحیان شدند، چندان مقاومتی نکردند.
- ۱۱۶- دلیل اصلی نزدیکی امپراتوران بیزانس، اندرونیوکوس و انجیلوس اسحاق دوم به صلاح‌الدین ایوبی، چه بود؟
- (۱) اختلافات مذهبی بیزانس با اروپای غربی
 - (۲) تهدیدات مستقیم نورماندی‌های سیسیل و صلیبی‌های شام
 - (۳) ایجاد آرامش سیاسی جهت برقراری ارتباط تجاری بین طرفین
 - (۴) حفظ منافع مشترک در برابر لاتینی‌ها و سلاجقه روم و نیز پیوند دوستی آنان.

۱۱۷- کدام عبارت دربارهٔ زمینه‌های شکل‌گیری ضربه نهایی به صلیبیان پس از حمله اول صلیبیان، درست نیست؟

- (۱) تصرف دمشق از سوی عمادالدین زنگی و قطع ارتباط عراق و شام با مصر
- (۲) تصرف حلب در ۵۲۲ ق و حماة و حمص در ۵۲۳ از سوی عمادالدین

(۳) مبارزه عمادالدین در محور موصل - حلب با صلیبیان

(۴) برانگیختن روحیه جهاد بر ضد صلیبیان از سوی عالمان دینی

۱۱۸- مهم‌ترین دشواری‌های نورالدین زنگی، پس از به قدرت رسیدن چه بود؟

- (۱) نزاع داخلی امیران و فرماندهان برای سلطه بر نورالدین زنگی
- (۲) توسعه‌طلبی آل ارتق و معین‌الدین آنر و حمله صلیبیان به حلب
- (۳) مخالفت برادر بزرگتر سیف‌الدین غازی با سلطه او بر شام
- (۴) تمرد حاکمان محلی از جمله اتابک دمشق ابق بوری و حمله بالدوین و ژوسلین به رها

۱۱۹- از نظر فیلیپ حتی، عامل اصلی سقوط طولونیان چه بود؟

- (۱) اسراف‌گری خمارویه و خردسالی جانشینان او
- (۲) پیوستن امیرانی چون بدرالحمای به سپاه عباسی
- (۳) ضعف سپاه که از اقوام گوناگون بود و فرماندهی مقتدر نداشت.
- (۴) پیدایش قرامطه در شام که موجبات حضور سپاهیان عباسی در شام و سپس مصر را فراهم کرد.

۱۲۰- کدام عبارت دربارهٔ توافق یافا و واگذاری بیت‌المقدس به فدریک دوم، درست است؟

- (۱) پاپ و مسیحیان شرق، از این توافق خشنود شدند.
- (۲) شهسواران مهمان‌نواز و سواران معبد، از این پیمان استقبال کردند.
- (۳) روح تسامح با مسلمانان از سوی فدریک دوم را نشان می‌داد، نه روحیه انتقام
- (۴) از آنجا که کامل محمد در میان تهدید صلیبیان شام و خطر خوارزمشاهیان مجبور به توافق شد، افکار عمومی مسلمانان واکنش شورانگیزی در قبال از دست دادن بیت‌المقدس نشان نداد.

۱۲۱- کدام‌یک از حکومت‌های مغرب، با ایجاد وحدت سیاسی و دینی در آن دیار، به بقایای مذاهب انحرافی برغواطی و خارجی در مغرب میانه و دور، خاتمه داد؟

(۱) مرابطون (۲) فاطمیان

(۳) ادریسیان (۴) موحدون

۱۲۲- کدام‌یک از اندیشمندان و نویسندگان، پیروی از تمدن غربی را تنها راه‌حل معضلات نمی‌دانست؟

(۱) شبلی شمیم (۲) عبدالرحمن کواکبی

(۳) یعقوب صنوع (۴) رفاعة طهطاوی

۱۲۳- نبرد امین و مأمون، عمدتاً ناشی از کدام عامل بود؟

- (۱) رقابت پنهان میان کارگزاران عرب و ایرانی امین و مأمون
- (۲) مخالفت اعراب با گرایش‌های عقلی و فلسفی مأمون
- (۳) برگزیده شدن سه تن به ولیعهدی از جانب هارون
- (۴) تلاش مشاوران امین برای تشویق وی به تصرف خراسان

۱۲۴- کدام مورد، دلیل برگزیدن خراسان توسط محمد بن علی بن عبدالله بن عباس جهت دعوت، نیست؟

- (۱) شمار موالی مخالف دولت اموی در خراسان زیاد بود.
- (۲) ناخشنودی نسبت به امویان در خراسان بیشتر بود.
- (۳) افراد بانفوذ، مدبر و قدرتمند ایرانی در خراسان حضور نداشتند.
- (۴) بیشتر ساکنان خراسان، از علاقمندان خاندان پیامبر (ص) و متمایل به شیعیان بودند.

۱۲۵- نصر بن سبت در کجا و بر ضد چه کسی قیام کرد و انگیزه‌اش از این قیام چه بود؟

- (۱) جزیره - مأمون - حمایت از علویان
- (۲) بصره - هارون - جانب‌داری از خوارج
- (۳) بصره - هارون - جانب‌داری از اعراب در برابر ایرانیان
- (۴) جزیره - مأمون - حمایت از خلافت آل عباس در برابر علویان

۱۲۶- نخستین کسانی که از تجزیه دولت آل بویه سود بردند، چه کسانی بودند؟

- (۱) بنی عقیل
- (۲) آل مسافر
- (۳) خاندان حسنیویه
- (۴) بنی کاکویه اصفهان

۱۲۷- نخستین منشور قانونی عثمانی که به وضع قواعدی برای انجام اصلاحاتی به سبک غربی پرداخت، کدام است؟

- (۱) فرمان گلخانه
- (۲) تنظیمات خیریه
- (۳) منشور تنظیمات
- (۴) نظامنامه همایونی

۱۲۸- کدام شخصیت از مشهورترین اخباریان و نسب‌شناسان کوفه است، که در نقل روایت گرایش عراقی و در مواضع

سیاسی، تمایلات علوی داشت؟

- (۱) موسی بن عقبه
- (۲) ابن اسحاق
- (۳) ابو مخنف
- (۴) مدائنی

۱۲۹- عمر بن عبدالعزیز برای حل کردن مشکل موالی، چه دستوری صادر کرد؟

- (۱) موالی، به شهر و دیار خود بازگردانده شوند و به زور در فتوحات شرکت داده نشوند.
- (۲) موالی، در غنایم جنگی شریک شوند و خرید و فروش زمین‌های فتح شده ممنوع گردد.
- (۳) موالی، در غنایم جنگی و مالکیت اراضی مفتوح‌العنوه و خرید و فروش آنها سهمیم باشند.
- (۴) موالی، از قید وابستگی به اربابان عرب خود رها شوند و آزادانه به انتخاب شغل بپردازند.

۱۳۰- کدام خلیفه، واعظان را از اندرزگفتن به خلفا، منع کرد؟

- (۱) معاویه
- (۲) عبدالملک
- (۳) یزید بن معاویه
- (۴) هشام بن عبدالملک

۱۳۱- نخستین دارالصناعه، در دوره کدام‌یک از خلفا ساخته شد؟

- (۱) ولید بن عبدالملک
- (۲) هشام بن عبدالملک
- (۳) معاویه بن ابی سفیان
- (۴) عبدالملک بن مروان

۱۳۲- در جریان حکمیت پس از جنگ صفین پیش از اعلام رأی، دو حکم (داور) مقرر کردند که علی و معاویه از خلافت

خلع

- (۱) و انتخاب خلیفه را به مردم واگذارند.
- (۲) و دو حکم نیز از انتخاب خلیفه پرهیز کنند.
- (۳) و شامی‌ها و عراقی‌ها برای خود خلیفه‌ای انتخاب کنند.
- (۴) و دو داور بعدها یکی از صحابه برجسته را به عنوان خلیفه انتخاب کنند.

- ۱۳۳- در دوره خلافت خلیفه دوم، با فتح کدام شهر راه ورود به ارمنستان گشوده شد؟
 (۱) دربند
 (۲) موصل
 (۳) دیاربکر
 (۴) اردبیل
- ۱۳۴- پیمان نامه عمومی، در ماه‌های نخستین ورود پیامبر به مدینه، بین چه کسانی منعقد گردید؟
 (۱) پیامبر، مؤمنان و مسلمانان قریش، همه اوس‌ها و خزرجی‌ها اعم از مسلمان و غیرمسلمان
 (۲) پیامبر، قریش (مهاجران)، اوس و خزرج (انصار) و همه متحدان قریش و اوس و خزرج
 (۳) پیامبر، اوس و خزرج (انصار) و یهودیان یثرب (بنی قینقاع، بنی نضیر و بنی قریظه)
 (۴) پیامبر، همه مؤمنان و مسلمانان از قریش (مهاجران) و یثرب (اوس و خزرج) و نیز متحدان یهودی اوس و خزرج
- ۱۳۵- طبق روایات تاریخی، عمر بن خطاب در جریان کدام ماجرا متمایل به اسلام شد؟
 (۱) سخت‌گیری قریش بر بنی‌هاشم در شعب ابی طالب
 (۲) پس از حمله حمزه به ابوجهل و شکستن سر او به سال پنجم بعثت
 (۳) پس از مرگ ابوطالب و سخت‌گیری‌های شدید قریش بر پیامبر
 (۴) تعلیم قرآن به فاطمه خواهر عمر و همسر او سعید بن زید توسط خناب بن آرت در سال پنجم پیش از هجرت
- ۱۳۶- دروازه‌های ورود به آسیای صغیر، در دوره کدام سلطان به روی سلجوقیان گشوده شد؟
 (۱) طغرل
 (۲) ملکشاه
 (۳) آلب ارسلان
 (۴) برکیارق
- ۱۳۷- کدام‌یک از حکومت‌ها، در بسط نفوذ فرهنگی سیاسی اعراب در ارمنستان، سهم بیشتری داشت؟
 (۱) روادیان
 (۲) ساجیان
 (۳) آل مسافر
 (۴) شدادیان
- ۱۳۸- مؤسس کدام سلسله، از سپهسالاران سامانیان نبود؟
 (۱) آل زیار
 (۲) غزنویان
 (۳) آل محتاج
 (۴) سیمجوریان
- ۱۳۹- مقابله با خوارج، در تأسیس کدام‌یک از حکومت‌ها مؤثر بود؟
 (۱) طاهریان
 (۲) سامانیان
 (۳) صفاریان
 (۴) علویان طبرستان
- ۱۴۰- اصلی‌ترین وجه تشابه میان زیاریان و آل بویه، چه بود؟
 (۱) برای ترویج مذهب شیعه کوشش بسیار کردند.
 (۲) از زبان و ادبیات فارسی به‌صورت جدی حمایت کردند.
 (۳) با سلسله سامانیان در نبرد و منازعه دائمی بودند.
 (۴) بنیانگذاران هر دو سلسله، نسب ایرانی داشتند.

فرهنگ و تمدن اسلامی:

- ۱۴۱- کدام عبارت در مورد شاخص‌های اصلی سیاست‌گذاری علمی حکومتی در تمدن اسلامی صحیح‌تر و مناسب‌تر است؟
- (۱) حفظ مراکز علمی و آموزشی سرزمین‌های مفتوح، آزادی مذاهب، اداره مستقیم برخی از صنایع مانند دارالصناعه
 - (۲) رسمیت دادن به زبان عربی برای تدوین آثار علمی، رقابت دربارها برای جذب دانشمندان، انحصار معدن‌کاوی و تکنولوژی نظامی، حمایت از تکنولوژی فلاح و آبیاری
 - (۳) توجه به دانشمندان برای ساخت کاخ‌ها، مساجد و شهرها، حمایت از تکنولوژی نظامی، حمایت از تکنولوژی فلاح و آبیاری
 - (۴) گسترش زبان عربی و نهضت ترجمه، بنیان‌گذاری مراکز عملی و آموزشی، ایجاد رصدخانه‌ها و کتابخانه‌ها، حمایت از دانشمندان و فعالیت‌های علمی و پژوهشی آن‌ها
- ۱۴۲- عامل و سبب توجه مسلمانان به علم کلام چه بود و از دوره کدام خلیفه آغاز شد؟
- (۱) رواج زندقه‌گری - مهدی عباسی
 - (۲) رواج علوم یونانی - منصور عباسی
 - (۳) رواج زندقه‌گری - هارون عباسی
 - (۴) ترجمه و رواج آراء فلسفه یونانی - مأمون
- ۱۴۳- کدام عبارت درباره «رسالة الجامعة» درست است؟
- (۱) خلاصه رسائل اخوان الصفا که دربرگیرنده اصول تعلیمات آنان است.
 - (۲) رساله‌ای است از ابونصر فارابی در جمع بین آرای دو حکیم: ارسطو و افلاطون
 - (۳) رساله‌ای است از ابونصر فارابی در خصوص جامعه ایده‌آل یا مدینه فاضله
 - (۴) یکی از رسائل جابری که در آن به جنبه رمزی و مابعدالطبیعی حساب و هندسه توجه شده است.
- ۱۴۴- عبارت «وی در کتاب المعترف خویش سنت‌های نو افلاطونیان و تا حدی فلسفه رازی را احیاء کرد و بر کتاب شیخ‌الرئیس به شدت اعتراض کرد»، درباره کدام‌یک از عالمان اسلامی درست است؟
- (۱) امام محمد غزالی
 - (۲) ابوالبرکات بغدادی
 - (۳) امام فخر رازی
 - (۴) محمدبن عبدالکریم شهرستانی
- ۱۴۵- کدام عبارت درباره کتاب «سرالاسرار» رازی نادرست است؟
- (۱) مهم‌ترین تألیف کیمیایی رازی، که فی‌الواقع کتابی است در شیمی با مصطلحات کیمیایی
 - (۲) در این کتاب، فرایندها و آزمایش‌هایی از شیمی آمده که خود رازی آن‌ها را انجام داده بود.
 - (۳) یکی از آثار کیمیایی رازی، که در آن به تفسیر و تأویل باطنی طبیعت پرداخته است.
 - (۴) این کتاب رازی، در واقع سرآغازی است بر علم شیمی در تمدن اسلامی به معنای دقیق کلمه
- ۱۴۶- روش استدلال منطقی، روش غالب کدام دسته از دانشمندان قرون میانه اسلامی بوده است؟
- (۱) عارفان و کیمیگرانی که نمودهای طبیعی برای آنان همچون رمز و نماد بود.
 - (۲) فلاسفه و متکلمان که درباره فیزیک و فلسفه طبیعی بحث و تحقیق می‌کردند.
 - (۳) دانشمندانی که در موضوع نور شناخت یا علم‌المنظر تحقیق می‌کردند.
 - (۴) دانشمندان و فیزیکدانانی که در موضوع وزن مخصوص و ثقل اجسام تحقیق می‌کردند.

۱۴۷- کدام یک از منجمان اسلامی، مدل حرکت سیاره ماه را بدون کاستی‌های عمده هیئت بطلمیوسی و بر مبنای مکتب نجومی مراغه، طراحی کرده است؟

- (۱) مؤیدالدین غرضی
(۲) خواجه نصیرالدین طوسی
(۳) ابن شاطر دمشقی
(۴) قطب‌الدین شیرازی

۱۴۸- روش‌های قرائت، سماع و املاء در نظام آموزشی مسلمانان، از کدام علم آغاز شد؟

- (۱) لغت
(۲) اخبار
(۳) حدیث
(۴) قرائت

۱۴۹- کدام مطلب درباره «قرائت» صحیح است؟

- (۱) شیوه قرائت، رایج‌ترین شیوه در علم قراءات (قرآن) بود.
(۲) شیوه آموزشی که پس از منسوخ شدن روش سماع، رواج یافت.
(۳) شیوه قرائت، تنها شیوه مطمئن در حفظ کتاب‌های مؤلفان از تحریف بود.
(۴) از شیوه‌های مشهور آموزشی و نیز بهترین روش برای تضمین صحت متون بود.

۱۵۰- نخستین مدرسه‌ای که صلاح‌الدین ایوبی در مصر بنیان نهاد و با تأسیس آن ضربه‌ای بر فاطمیان وارد آمد، چه نام داشت و کجا بود؟

- (۱) صالحیه - قاهره
(۲) صالحیه - اسکندریه
(۳) ناصریه - قاهره
(۴) منصوریه - اسکندریه

۱۵۱- کدام عبارت درباره «رومیّه» عراق، درست است؟

- (۱) از ساخته‌های اسکندر مقدونی در مدائن، در جانب شرقی دجله
(۲) یکی از شهرهای مدائن، در جانب غربی دجله که نام دیگرش بهر سیر بود.
(۳) شهری در مدائن، که نام دیگرش اسپانبر بود و ایوان معروف مدائن در این شهر قرار داشت.
(۴) شهری در مدائن، که مدتی اقامتگاه اسکندر مقدونی بود و کاخ قدیمی الابيض در آن قرار داشت.

۱۵۲- کدام عبارت درباره نقشه‌های شریف ادریسی درست است؟

- (۱) هفتاد نقشه با تقسیم هفت اقلیم به هفتاد قسمت ترسیم کرده است.
(۲) هفت نقشه مدور بر اساس هفت اقلیم ایرانی ترسیم کرده است.
(۳) نقشه‌های بلاد اسلامی مبتنی بر مکتب بلخی را اصلاح کرده و نقشه ربع مسکون را بر آن افزوده است.
(۴) بر مبنای مکتب بلخی، بیش از بیست نقشه از اقلیم و سرزمین‌های اسلامی ترسیم کرده است.

۱۵۳- کدام یک از شهرهای اسلامی، فاقد سور یا حصار بود؟

- (۱) بغداد
(۲) کوفه
(۳) بصره
(۴) قاهره

۱۵۴- کدام یک از صاحب منصبان، به موضوع انساب ذوی الانساب و قضاوت در میان آنان می‌پرداخت؟

- (۱) قاضی الجماعة
(۲) قاضی القضاة
(۳) نقیب عام
(۴) مستوفی الممالک

۱۵۵- کدام عبارت به دیوان عطا مربوط نمی‌شود؟

- (۱) سرشماری و ثبت انساب در دفاتر و دواوین
(۲) جبابب اموال فی و زکات و ثبت و ضبط آنها
(۳) نظارت بر ورود و خروج قبایل و ولادت‌ها و وفیات در شهرها
(۴) تقدیر عطایا و توزیع آن میان عطابگیران و سربازان مرتزقه

۱۵۶- بنابر نظر ماوردی: «يعتبر في تقليد وزارة التفويض شروطُ الخلافة الآ...»

(۱) النسب (۲) العزل (۳) ولاية العهد (۴) الاستعفاء

۱۵۷- کدام عبارت درباره اخذ «رسوم» از رعایا، در عهد سلاجقه درست است؟

(۱) هدایای رعایا به اقطاعداران و امراء

(۲) عوارض گمرکی یا مالیات بر مال التجاره‌ها

(۳) مالیات اراضی اقطاعی یا همان حصه مالکانه

(۴) اخذ مالیات‌های غیررسمی و زاید بر خراج مقرر

۱۵۸- کدام عبارت درباره منصب حجابت، نادرست است؟

(۱) حاجب در دوره عباسیان مقامی پایین‌تر از وزیر داشت.

(۲) جایگاه وزیر در دوره امویان اندلس، پایین‌تر از حاجب بود.

(۳) منصب حجابت، در دوره خلافت عباسیان ایجاد شد.

(۴) در مصر دوره فاطمی و ایوبی، نایب مقامی بالاتر از حاجب داشت.

۱۵۹- کدام شخصیت، از آخرین خطاطان برجسته دوره عباسی است؟

(۱) احوال‌المحرر

(۲) یاقوت مستعصمی

(۳) ابوعلی محمدبن مقله

(۴) ابوالحسن علی‌بن بواب

۱۶۰- کدام هنر، در دوره سلجوقیان در ایران و آسیای صغیر از سبک‌های مصر و شام تأثیر پذیرفت و در دوره مغول و تیموریان، عناصر تازه‌ای بر تزئینات آن افزوده شد؟

(۱) کهنه‌کاری

(۲) سفالگری

(۳) گلیم‌بافی

(۴) بافندگی

۱۶۱- ترکیب رنگ‌ها همراه با بیان حالات مختلف درونی انسان، مربوط به کدام یک از مکتب‌های نقاشی است؟

(۱) مکتب بخارا

(۲) مکتب بهزاد

(۳) مکتب صفوی

(۴) مکتب تیموری هرات

۱۶۲- آرابسک گیاهی را می‌توان، در کدام یک از آثار هنری بعد از اسلام مشاهده کرد؟

(۱) قبة الصخره در سال ۸۶

(۲) مسجد قرطبه و مسجد قیروان

(۳) جعبه‌ای از عاج مربوط به بیزانس

(۴) کاخ زمستانی ولید روم معروف به الممشی

۱۶۳- بدترین مرحله ترجمه قرآن در اروپا، کدام دوره بوده است؟

(۱) دوره استعمار در قرن ۱۸ و قبل از پیدایی علم زبان‌شناسی

(۲) مرحله‌ای که آباء کلیسا قرآن را به زبان‌های اروپایی ترجمه کردند.

(۳) مرحله‌ای که قرآن از روی ترجمه لاتینی به زبان‌های اروپایی ترجمه شد.

(۴) دوره‌ای که قرآن به زبان لاتینی ترجمه شد و هدفی جز ردیه‌نویسی نداشت.

۱۶۴- کدام کتاب، از مهم‌ترین آثار درباره تاریخ و جغرافیای مصر و از بعضی جهات بی‌مانند است؟

(۱) المواعظ و الاعتبار مقریزی

(۲) فتوح مصر و اخبارها ابن عبدالحکم

(۳) مفرج الکروب فی اخبار بنی ایوب ابن واصل

(۴) مسالک الابصار فی ممالک الامصار ابن عمری

۱۶۵- کدام کتاب، در موضوع طبقات بر سه اصل نَسَب، طبقه و موطن رجال مبتنی است؟

(۱) الطبقات الکبری ابن سعد

(۲) کتاب الطبقات خلیفة بن خیاط

(۳) طبقات الشافعیه الکبری سبکی

(۴) طبقات اعلام الشیعه آقا بزرگ تهرانی

- ۱۶۶- کدام اثر، در شرح سیره ابن هشام نگاشته شده است؟
(۱) الروض الأنف سهیلی
(۲) جوامع السیره ابن حزم
(۳) وفاء الوفا باحوال المصطفی ابن جوزی
(۴) انسان العیون فی سیره الامین المأمون حلبی شافعی
- ۱۶۷- چارچوب تبارشناسی به شیوه طبقات و شکل حدیثی - خبری، در کدام یک از کتابها رعایت شده است؟
(۱) الانساب - سمعانی
(۲) أنساب الاشراف - بلاذری
(۳) الاکلیل فی انساب حمیر - همدانی
(۴) جمهرة النسب - هشام بن محمد کلیبی
- ۱۶۸- ژورنال آزیاتیک و ZDMG، از مجلات پر سابقه شرق شناسی کدام کشورها است؟
(۱) آلمان - فرانسه
(۲) انگلستان - روسیه
(۳) فرانسه - آلمان
(۴) روسیه - هلند
- ۱۶۹- درباره دائرة المعارف اسلام چاپ بریل، کدام عبارت درست است؟
(۱) چاپ دوم تا حرف Z، در سال ۲۰۰۰ به پایان رسید.
(۲) چاپ اول، پیش از جنگ جهانی اول به پایان رسید و پس از جنگ دوم جهانی چاپ دوم آن آغاز شد.
(۳) در تدوین مقالات چاپ دوم، خاورشناسان برجسته‌ای چون گلدزیهر، شاخت و بروکلمان مشارکت داشتند.
(۴) چاپ سوم آن از ۲۰۰۷ آغاز شده است و بخش‌هایی از آن منتشر شده است.
- ۱۷۰- آسین پالاسیوس، از خاورشناسان کدام کشور بوده و در کدام حوزه آثاری برجسته به چاپ رساند؟
(۱) ایتالیایی - ادبیات و زبان شناسی
(۲) ایتالیایی - علوم دقیقه
(۳) اسپانیایی - تاریخ و جغرافیا و ترجمه قرآن
(۴) اسپانیایی - تصوف و عرفان